

UNIVERZITET U BEOGRADU
FILOLOŠKI FAKULTET
Beograd, 17. maja 2021.

IZVEŠTAJ O OCENI DOKTORSKE DISERTACIJE „Elements of Popular Culture in Virginia Woolf’s Writings“ („Elementi popularne kulture u odabranim delima Virdžinije Vulf“) kandidatkinje ALEKSANDRE KUNDAKOVIĆ RADOJIČIĆ

1. PODACI O KOMISIJI

1. Datum i organ koji je imenovao komisiju:

1. februar 2021. godine, Nastavno-naučno veće Filološkog fakulteta u Beogradu

SASTAV KOMISIJE

1. dr Zoran Paunović, redovni profesor za užu naučnu oblast Engleska i američka književnost (2006), Filološki fakultet u Beogradu;
2. dr Aleksandra Jovanović, redovni profesor za užu naučnu oblast Engleska i američka književnost (2012), Filološki fakultet u Beogradu;
3. dr Nina Muždeka, vanredni profesor za užu naučnu oblast Engleska i američka književnost (2017), Filozofski fakultet u Novom Sadu.

2. PODACI O KANDIDATU

- 1) Ime, ime jednog roditelja, prezime

Aleksandra (Branislav) Kundaković Radojičić

2) Datum rođenja, opština, republika

2. mart 1991, Pančevo, Srbija

3) Datum odbrane, mesto, i naziv master rada

Septembar 2015, Filološki fakultet u Beogradu, „Uporedna analiza prevoda poezije Vilijama Blejka na srpski jezik“

3. NASLOV DOKTORSKE DISERTACIJE

„Elements of Popular Culture in Virginia Woolf’s Writings“ („Elementi popularne kulture u odabranim delima Virdžinije Vulf“)

4. PREGLED DOKTORSKE DISERTACIJE

Doktorska disertacija „Elements of Popular Culture in Virginia Woolf’s Writings“ („Elementi popularne kulture u odabranim delima Virdžinije Vulf“) kandidatkinje Aleksandre Kundaković Radojičić, obuhvata 163 kucane strane. Napisana je na engleskom jeziku (radi preglednosti, naslovi poglavlja u ovom izveštaju biće navedeni u prevodu na srpski jezik.) Podeljena je na četiri poglavlja, uz veliki broj potpoglavlja: Uvod (str. 1-5); Popularna kultura – teorije, koncepti, definicije (6-17); Elementi popularne kulture u delima Virdžinije Vulf (18-146); Zaključak (148-153). Bibliografija priložena na kraju rada sadrži više od sto bibliografskih jedinica.

5. VREDNOVANJE POJEDINIХ DELOVA DOKTORSKE DISERTACIJE

Promišljeno i detaljno, s uočljivim entuzijazmom i čvrstom naučnom utemeljenošću, doktorska disertacija Aleksandre Kundaković Radojčić bavi se različitim elementima popularne kulture i njihovom funkcijom u delima Virdžinije Vulf. Primarni korpus istraživanja čine romani *Orlando* i *Talasi*, te zbirka eseja pod naslovom *Sopstvena soba*. Osnovni cilj istraživanja ogledao se u nastojanju da se uoče i kritički analiziraju oni elementi popularne kulture koji se najčešće sreću u delima Virdžinije Vulf.

Analizi prethodi teorijski uvod pod naslovom „Popularna kultura – teorije, koncepti, definicije“, u kome je ukazano na najznačajnije teorije popularne kulture, poput onih koje su oblikovane u delima Džona Fiska, Teodora Adornoa, Džona Storija, Džudit Vilijamson, ili Rejmonda Vilijamsa. Prema jednom od koncepata, onom koji zastupa Džon Fisk, popularna kultura je kontradiktorna kultura potčinjenih i obespravljenih; ona je kultura konflikt-a i neprekidnog procesa transformacije. Teodor Adorno, kako pronicljivo ukazuje kandidatkinja, u prvi plan ističe opasnosti koje u sebi krije popularna kultura i tvrdi da ona pogubno utiče na individualnost. Drugi teoretičari, poput Krisa Barkera, Tonija Beneta ili Džona Storija, s promenljivim uspehom nastoje da dođu do jedne sveobuhvatne definicije popularne kulture, dok Džudit Vilijamson i Patriša Livi, na primer, osvetljavaju povezanost rodnih teorija sa popularnom kulturom. Ovo poslednje autorki disertacije služi kao polazište za argumentovan zaključak po kome je rodna tematika i u delima Virdžinije Vulf, naročito onima kojima je posvećena pažnja u ovoj disertaciji, neraskidivo i mnogostruko povezana s popularnom kulturom.

Ta veza je vrlo temeljno i precizno pokazana i raščlanjena u glavnom delu rada, posvećenom analizi romana *Orlando* i *Talasi*, te zbirke eseja *Sopstvena soba*. Taj deo rada sadrži detaljna razmatranja svakog pojedinačnog poglavlja i eseja u pomenutim delima, koja se kristališu u višestruko potvrđenu tvrdnju da je većina elemenata popularne kulture u analiziranim delima blisko povezana s položajem žena u belačkom, patrijarhalnom, kapitalističkom društvu. Tako, na primer, kandidatkinja ukazuje na to da u *Orlandu* postoje mnogobrojni elementi popularne kulture kojima se gradi slika žene u dominantno muškom svetu kapitalističkog, patrijarhalnog društva. Ti elementi dodatno su u ovoj disertaciji istaknuti posredstvom poređenja sa različitim drugim kulturama, kao što su dominantna, folklorna, masovna ili elitna kultura, čime se stiže i do preciznijeg određenja popularne kulture u celini. Autorka nadalje

argumentovano ukazuje i na to da zbog pojačanog prisustva pomenutih elemenata popularne kulture, neki drugi njeni elementi (poput, na primer, popularnih vidova mode, ili popularne štampe) bivaju znatno manje prisutni u analiziranim tekstovima.

Sveukupno posmatrano, autorka disertacije uspela je da u svom radu na vrlo kreativan način postavi teoriju popularne kulture kao okvir za novo čitanje proze Virdžinije Vulf, čime je značajno doprinela kako potpunijem sagledavanju književnog opusa ove autorke, tako i dubljem razumevanju fenomena popularne kulture.

6. SPISAK NAUČNIH RADOVA

Aleksandra Kundaković Radojičić, „Eros i boje u Sapfinoj poeziji“, *Sveske, književnost, umetnost, kultura*, broj 132 (jun 2019.), str. 99 – 106, Mali Nemo. (821.14'02.09'1 Safo)

7. ZAKLJUČCI ODNOSNO REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Autorka disertacije bavila se istraživanjem elemenata popularne kulture u tri izabrana dela Virdžinije Vulf. Analizom tih dela, postupno i sistematski, kandidatkinja je stigla do zaključka da je većina elemenata popularne kulture u njima povezana sa položajem žena u belačkom, patrijarhalnom, kapitalističkom društvu kao obesnažene i potčinjene klase tog društva. Tako već u analizi romana *Orlando* postaje jasno da su elementi popularne kulture koji označavaju žene kao potčinjenu i obesnaženu klasu društva prisutniji od ostalih elemenata kao što su odeća ili popularna alkoholna pića. Ovakvi zaključci mnogostruko su potvrđeni i u analizi preostala dva dela.

7. OCENA NAČINA PRIKAZA REZULTATA ISTRAŽIVANJA

Promišljenim i teorijski čvrsto utemeljenim komparativnim iščitavanjem odabralih romana, kandidatkinja je došla do čitavog niza istinski inovativnih uvida i zaključaka. Te je zaključke u svojoj doktorskoj disertaciji izložila preglednim i jasnim naučnim stilom, koji čitaocu nesumnjivo olakšava snalaženje u složenoj problematici ovog naučnog rada.

8. PREDLOG

Na osnovu svega izloženog, smatramo da je Aleksandra Kundaković Radojčić obradom teme pod naslovom „Elements of Popular Culture in Virginia Woolf's Writings“ („Elementi popularne kulture u odabranim delima Virdžinije Vulf“) sačinila vredno naučno delo, od nesumnjivog značaja za srpsku nauku anglistiku, kao i za studije kulture. Zbog toga predlažemo Nastavno-naučnom veću Filološkog fakulteta da ovu doktorsku disertaciju prihvati, a kandidatkinji odobri pristup usmenoj odbrani rada.

U Beogradu, 17. maja 2021. godine

dr Zoran Paunović, red. prof.

dr Aleksandra Jovanović, red. prof.

dr Nina Muždeka, vanr. prof.

